Ч. 57 (13.602). Львів, неділя 4. березня 1934. Poсztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто пошт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Четвертрічне 15·00 „
Піврічне 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Проти наклепів.

КОМУНІКАТ.

У закордонній жидівській, перш усього англійській, пресі, зокрема в кількох числах „Джуіш Кронікл" і „Джуіш Ворлд", появилася ціла низка статтей, у яких, між іншим, закидається Українському Католицькому Духовенству, що воно нібито ширить антисемітизм і свої протижидівські переконання посунуло аж до того, що відмовляється хрестити діти тих родин, які не придержуються бойкоту жидів, далі відмовляється вінчати, а навіть хоронити мерців нібито тому, що рідня тих мерців продала кілька яєць чи курку жидам.

Т-во Гр.-Кат. Священиків ім. св. Андрея у Львові як організація, що обєднує українських католицьких священиків Львівської Архиєпархії, відкидає з обуренням ці вісти жидівських газет і пятнує їх як неправдиві та злобні наклепи на Українське Катол. Духовенство і на його душпастирську та громадську діяльність. Т-во ім. св. Андрея стверджує, що інсинуовані Українському Катол. Духовенству наклепи є не лише неможливі з огляду на релігійне і громадське наставлення всього Духовенства, але й виключені також з огляду на догми і канони Катол. Церкви. Вкінці Т-во ім. св. Андрея стверджує з прикрістю, що саме того роду акція світової жидівської преси може причинитися до розбудження антисемітизму серед українських широких селянських мас.

У Львові, 20. лютого 1934.

За Виділ Т-ва св. Андрея у Львові:
о. Юліян Дзерович, голова. о. Михайло Лада, секретар.

Катастрофа голоду на Совітській Україні.

В журналі „Нейшен Бізнес", що виходить в Ню-Йорку, находиться стаття Вайтинга п. з. „Думка европейських робітників". Відділ про відносини в Сов. Росії має м. і. такі завваги:

„В російськім Пітсбургу, тобто в Донбасі на Україні, відвідав я фабрики й колективні господарства в асисті урядових провідників. Без особного говорив я 1) з німецькими, французькими й американськими інжинірами та з представниками і спецами, що давно прибули і працюють у Совітах; 2) з сотнями робітників в околицях Харкова, столиці України, що має 800 тис. мешканців. Тут оглядав я й відвідував сільські округи й копальні, які я бачив уже в 1928 р. З усіх розмов я виніс переконання, що за останню зиму й весну (1933 р.) вмерло з голоду повних 5 міліонів осіб. Всі чужинці, що мешкають у Совітах підраховують ще вищу суму мерців. Остання голодова катастрофа була лютіша як у 1921 р., бо на цей раз бракувало 70 міл. дол., які тамту злагіднили. З доручення влади лікарі можуть стверджувати за причину смерти тільки „хибу серця" або „перевтому". Отак велика кількість випадків смерти з голоду та сухіт, що панують серед молоді, закрита тайною. В серпні м. р. заборонено закордонним кореспондентам в Москві виїздити в околиці, які я відвідав, а один відомий кореспондент, що досі глузував з кожного, хто писав про голод, пише тепер сам „з вірогідних джерел", що вмерло пять міліонів людей.

В осени м. р. ціла Росія тішилася жнивами з 1933 р., найкращими за останніх 50 літ. Але трагедія в тому, що навіть ці жнива зовсім не злагіднили нужди. Факт, що напр. ще в серпні стояли непроглядні лани збіжа, які спалило сонце й вітри. Селяни вияснювали, що люди були за слабі, щоб у час зібрати збіжа, то знову, що були „зовсім залякані", або що „урядовці з міста — це нідочого люди, без практики, якщо йде про жнива".

Чому саме селяни терплять найбільший голод? Тому, що якщо не довезуть державним урядам у промірі 15—20 миль повних 100 відсотків жнив, мусять сподіватись відділів війська зі скорострілами". (КАП.)

—o—

Катедра української мови в Мінстері.

(УІІ) На університеті в Мінстері, де студіює тепер кількох українців, основано катедру української мови. Досі була там лише катедра мови московської, яку викладав професор Богатирьов. Тепер він захорував і на його місце прийшов професор київського університету Бурґгардт. Він був лектором московської й української мов. Бурґгардт походить з німецьких кольоністів з Поділля і родився 1891 р. Гімназію скінчив у Київі. До війни студіював у Київі, а в часі війни був інтернований на Сибірі. По зключенні берестейського мира він вступив був на службу до німецької армії. Від 1920 р. був у Київі професором по ріжних школах і аж у 1931 р. рішив залишити гостинний край, в якому йому грозила голодова смерть. Тепер буде викладати українську мову в Мінстері.

—o—

Біляис домової війни в Австрії.

ВІДЕНЬ, 2. III. ПАТ. Оголошено урядовий список жертв, що впали в боях у днях 12. до 15. лютого ц. р. в Австрії. По стороні війська, поліції й добровольчих відділів було 104 вбитих і 300 ранених. По стороні Шуцбунду і цивільного населення, що йому помагало, було вбитих 170 мужчин, 21 жінок і двоє дітей. Ранених вичислено: 402 мужчин, 9 жінок і 12 дітей.

Поліційні доходження проти арештованих провідників соціялістичної партії скінчились. Акти справи предложено судові. Всім членам головної управи партії числом 20 осіб закинено зраду. За чотирма членами, що втікли за границю, вислано стежні листи. Трьох директорів робітничого банку будуть судити за державну зраду і спроневірення.

—o—

Що таке „німецькі християни"?

БЕРЛІН, 2. III. ПАТ. Промовляючи на зборах „німецьких християн" у спортовій палаті євангелицький єпископ д-р Мілер запротестував проти закидів, немовби релігійний рух „Дойче Крісten" пропагував культ Вотана. Головні завдання того руху, які полягають на обєднанні всіх євангелицьких церков у Німеччині, осягнено національною революцією. Взаємини між церквою і націонал-соціялістичною партією оперті на безоглядній довірі і тому заключування окремої конкордатової умови є зайве. Християнство повстало не з жидівства, але з боротьби з жидівством. Молоді евангелицькі теологи, що хочуть знайти дорогу до серця народу, повинні йти до таборів праці та штурмівок і там познайомлюватись з почуваннями народу.

—o—

Ширіть наш часопис!

Звичайні Загальні Збори

Видавничої Спілки „ДІЛО",
кооперативи з обмеженою порукою у Львові.
відбудуться в суботу 17. березня 1934 р. в год. 4·30 пополудни в льокалі Редакції "Діла", Ринок 10. II. пов.

Денний порядок:

1). Відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів.
2). Звідомлення з діяльности за 1932/33 рік.
3). Звіт Контрольної Комісії.
4). Відчитання письма Рев. Союзу з переведеної ревізії.
5). Розділ чистого зиску або покриття страти.
6). Зміна статуту.
7). Внески і запити.

Річний звіт, річні рахунки і біляис виложені в льокалі Видавничої Спілки „Діло" до перегляду членів.

Надзірна Рада

Франція не довіряє Німеччині.

ПАРИЖ, 2. III. ПАТ. „Журналь“ довідується з Риму, що мінімальне порозуміння в справі розброєння, осягнене міністром Іденом в Римі, опирається на таких точках: 1) конвенція тревав 7 до 8 літ; 2) нерозброєні держави задержують свої зброєння на дотеперішній висоті; 3) Німеччину уповажнюється побільшити свою армію до 250.000 вояків; 4) держави, що підписують конвенцію, годяться на переведення контролі, яка в Німеччині обіймає теж штурмові відділи; на випадок нарушення конвенції всі підписані держави рішають, яких ужити засобів, щоби привернути нормальний стан. Часопис пише, що від Франції не вимагають зменшення сил, а проте пляни мін. Ідена не дасться приняти. Франція не на те ходила до Женеви, щоби дістати такий вислід. Відношення збройних сил Франції і Німеччини змінить ся тим робом на некорисить Франції без нових гарант[illegible] безпеки. Поза Гаймверою Німеччина буде розпоряджати міліонами резервістів штурмових відділів, а справа контролі є не тільки дразлива, але й дуже сумнівна.

Яка є програма Українського Жіночого Конґресу?

Львів, 2. березня 1934.

З кол зорганізованого жіноцтва інформують нас, що підготовчі праці до Українського Жіночого Конґресу поступають живо вперед. Діловий Комітет і комісії працюють дуже інтенсивно та докладають усіх зусиль, щоб сповнити як слід своє відповідальне завдання. Крім девяти комісій, про які ми писали свого часу (програмової, організаційно-мандатової, фінансової, пресової, видавничої, мистецької, виставки книжки, резолюційної і господарської), покликано до життя ще одну комісію, а саме *прогулькову*, якої завданням зорґанізувати прогульки, що відбудуться після У. Ж. Конґресу, з метою дати змогу жіноцтву, яке приїде на Конґрес зпоза меж Галичини, пізнати красу та народній побут нашого краю. Таких прогульок намічується дві, а саме одну на Гуцульщину і другу долиною Дністра.

Програма У. Ж. Конґресу, яку опрацьовує Програмова Комісія у головних рисах уже готова. Цілу програму поділено на пять циклів. Перший з них під заголовком „Наше минуле і наші змагання“ — це цикль історично-ідеольоґічний. Цьогорічний У. Ж. Конґрес є конґресом ювилейним, тож не дивниця, що одним із його завдань є дати історичну картину орґанізаційних змагань і досягнень українського жіноцтва на протязі минулого півстоліття та пошанувати заслуги перших піонірок українського жіночого руху, зокрема пошанувати память основниці першого українського жіночого товариства, *Наталії Кобринської*.

Крім рефератів про історію українського жіночого руху, входять у цей перший цикль реферати, які засують відношення українського жіноцтва до найважніших питань нашого національного життя та означать його ролю в змаганнях нації. Одначе щоб українська жінка могла цю свою велику ролю сповнити, вона не тільки мусить бути свідома обовязків, які має перед своїм народом, але мусить теж користуватися серед власного громадянства *повною рівноправністю* на всіх ділянках життя та належним впливом на його формування. Всі ці питання загального характеру найдуть місце в першій частині програми. Там найдуться також реферати, які засують становище українського жіноцтва *до найновіших течій світового фемінізму* та до кризи, яку переходить жіночий рух у звязку з перебудовою державних устроїв і господарською скрутою.

Дальші циклі мають засувати завдання української жінки на поодиноких ділянках громадського життя, зокрема в ділянці культурно-освітній, господарській і народнього здоровля.

Цикль культурно-освітніх рефератів носить назву: *„Творім рідну культуру“*. Тут передбачується кілька рефератів. Одні з них засують завдання української жінки в ділянці виховній та в ділянці позашкільної освіти, другі дадуть огляд творчости української жінки, зокрема її творчости на полі мистецької культури і літератури. На свому 50-літньому ювилейному святі українська жінка бажає усвідомити собі, яке місце вона займає в духовій творчости нації, що вона внесла в скарбницю національної культури, якими своєрідними жіночими цінностями обдарувала вона мистецтво, музику, письменство.

Не менше важні і цікаві для нашого жіноцтва *питання виховні*. Вони набирають окремого значіння з уваги на небезпеку, яка скривається у тому, що чужа школа відбирає українській матері вплив на формування душі дитини. Українська жінка мусить вміло орудувати тими чинниками родинного виховання, що паралізують вплив чужої школи та мусить зрозуміти значіння родинного дому як клітини рідної культури і як заборола проти денаціоналізації нових поколінь. Всі ці преважні питання і багато інших, як справа виховування дітей у всеукраїнському дусі, себто свідоме формування всеукраїнської психіки і свідома нівеляція вузько-партикулярних ріжниць, далі справа шкільного виховання, завдання українського зорґанізованого жіноцтва у відношенні до жіночого доросту та справа самовиховання і самоосвіти українського жіноцтва, найдуть місце у цьому культурно-освітньому циклі.

Господарська частина програми носить назву: *„Будуймо народнє господарство“*. Тут входять ось які реферати: „Жінка в домашньому і сільському господарстві“, „Жінка в ріжних ділянках зарібкової праці“ та „Роля жінки в кооперації“. У рямцях тих рефератів можна буде розглянути питання незвичайно важні для розбудови нашого господарського життя. А саме *роля жінки як консумента і покупця* (реалізація гасла „Свій до свого“), *раціональне ведення сільського жіночого господарства*, далі всі питання звязані з *економічною незалежністю* жінки та правом жінки на працю (жіноче безробіття, охорона працюючої жінки, і т. ін.) — всі ці питання найдуть свій вислів у господарському циклі рефератів.

Програмова Комісія не забула також за таку важну, а таку в нас, на жаль, занедбану ділянку, якою є ділянка гігієни. Цей цикль на У. Ж. Конґресі має назву: *„Дбаймо за народнє здоровля“*. Реферат на тему „Завдання української жінки в ділянці гигієни“ засує ролю жінки як матері і господині, в охороні здоровля свого оточення, а також ролю жіночих товариств у поширенні засад гиґієни серед селянських жіночих мас. В цей цикль увійдуть також справи суспільної опіки, яка є віддавна царинною жінки та справа фізичного виховання жінки і жіночого спорту.

Вкінці останній цикль п. з. *„Сгостім і орґанізовані ряди“* обіймає реферати на тему орґанізації українського жіноцтва. Одною з головних цілей У. Ж. Конґресу це не тільки поглибити працю в українських жіночих товариствах, а активувати діяльність українського зорганізованого жіноцтва на всіх ділянках громадсько[illegible]

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 4. БЕРЕЗНЯ 1934.

В. БАРЯТИНСЬКИЙ. 2)

Бузковий шарф.

(Докінчення.)

Трапилось це вже під сам кінець „світського сезону“. Наступала весна, а з нею — розїзд по літнищах і морських берегах. Я стрічався з Матильдою в ріжних посольствах і вітальнях, кілька разів — небагато — бував у її хаті в її приймальні дні. Вона завсіди була дуже чемна, привітна, але і не більше. Її чоловік, Бернар, був супроти мене чемний навипередки і це мене трохи бентежило. Звичайно, я був майже чужинним дипльоматом, а він високим урядовцем на Ке Д'Орсе, а проте... навіщо така маніжлива уважливість? Як на вік, то він міг би бути майже моїм батьком. І я почав не без остраху ставити собі питання — чи не підозріває він мого почування до своеї жінки і чи не пробує, наблизившись до мене, хитро вивідати мою тайну?

При кінці червня чи початку липня, коли, як і тепер, Париж порожнів, мене запрохав на інтимний обід мексиканський посол. Було там усього девять осіб, уже з господарями дому, які мали для мене чомусь симпатію, може тому, що мій батько колись за молодих літ знав імператора Максиміліяна. Тому, що якто кажуть, республика видається прегарна підчас монархії і навпаки: монархія підчас республики, — людина, якої батько знав мексиканського імператора, мимохіть викликувала симпатію у представників мексиканської республики.

Та це не має значіння. Важне те, що між нечисленними гістьми на цьому обіді була і Матильда. Її чоловік не міг приїхати — був занятий якимсь-там негайним ділом у свому міністерстві. Після обіду, коли всі перейшли у вітальню, я, як легко можете собі це уявити, зумів сісти в кутку, під покровом менш-більше автентичної пальми, на маленькій канапі, поруч предмету мого кохання.

Довго розмовляти ми не могли тому, що з огляду на невеличкий гурток присутніх, розмова скоро стала загальною. У всякому разі Матильда встигла сказати мені, що за два дні виїзжає... скажім до Трувіль і що її чоловік залишається ще якийсь час у Парижі. Сказала вона це дуже просто, без якогонебудь натяку, але у моїй душі заспівав цілий хор найблакитніших небесних пташенят. Я негайно рішив зірвати з Жоржетою Д'Анду, про що і повідомив Жоржету з незвичною мені сміливістю тиждень пізніше. Вона прийняла мою заяву досить байдуже, з великим зусиллям витиснула зі себе дві сльози, не більш як треба було, щоб стерти фарбу з вій і сказала:

— Що робити, мій коханий! Таке все життя! все має свій кінець.

Ми випили шампана, обіцяли, що на майбутнє зустрічатись будемо як други і я відійшов з тим, щоб на другий день помчати просто на беріг моря, до Матильди. Треба згадати, що я трохи простудився і завинув шию шовковим шарфом. У півтемному передпокою я востаннє поцілував Жоржету, зібрав шарф, пальто, капелюх і — відійшов.

На другий день уранці я вже їхав у поїзді з невеличкою валізою, куди я поклав нашвидку необхідну одіж і обув: одну пару білизни, піжаму, смокінґ, лякери, капці. Приїхав я до того самого, скажім Трувіля, у найкращому настрою. Зупинився я, зрозуміло, в тій самій гостинниці, де мешкала Матильда. Привитала вона мене радісно, трохи здивована. Вона не сподівалася, що я такий загонистий, при тому робила враження розстроєної.

Все-ж таки запропонувала мені спільну вечеру в „Касіно“, при чому додала, що повечеряємо разом з одною американською подружною парою, її знайомими. Ця остання обставина не дуже мене втішила, але нічого не вдієш. Американці — нехай будуть американці! Далі побачимо. В год. 7-ій, після самотнього проходу над морем, я вернувся до гостинниці і почав переодягатись до вечері. Вбрав я на себе крохмалену сорочку, вкрутив діямантові шпильки, завязав краватку непорочним вузлом, натягнув лякери, вложив свої ноги — якщо ли можна вжити такого образу — у футерали штанів із шовковою стяжкою по боках і нараз із жахом переконався, що забув узяти зі собою камізольку. Що робити? Я з розпукою випатрошив свою валізу. Камізольки не було.

Розглянувшись по кімнаті побачив я на стіні своє пальто, з якого кишені вилізав бузковий шарф. На мене зійшла геніяльна думка: тепер мода на „фантазійні“ камізольки. Подобатиму зшити собі з шарфа камізольку. Треба, як кажуть, брати тореадора. Ну й штука! Треба, як кажуть, брати бика за роги. І використавши весь свій артистичний хист я оперезався шарфом, дбайливо розкладаючи всі його брижі. Вийшло — оригінально, зовсім не кепсько і головно — бігме, зовсім не кепсько. На одну тільки хвилину я задумався чально. На одну тільки хвилину я задумався чому мій шарф, завсіди біло́сніжний, став немов бузкового коліру. Чи не пошкодив...

...праці, ми завдання постійний звязок між зорганізованим життям західних українських земель (Галичина, Волинь, Буковина, Бесарабія, Підкарпаття), політичної еміграції в Европі і українськими кольоніями в Америці і інших частинах світу.

Так виглядає у загальних напрямних план праці У. Ж. Конґресу. Слід ще зазначити, що Програмова Комісія підготовляє цю програму надзвичайно совісно і дбайливо. Без перебільшення можна сказати, що метода праці Програмової Комісії може бути зразком для всіх аналогічних комісій, що намічують пляни всякого роду зїздів і конґресів. Для обговорення поодиноких циклів відбуваються окремі підготовчі анкети спеціялістів з даної ділянки. Кожний реферат має творити одно кільце, звязане тісно з іншими, має бути інтеґральною частиною цілости усеї програми.

На референтки запрошено наші найповажніші громадські діячки і вчені. Небавком зможемо подати їх імена до відома загалу.

Про інші справи, звязані з підготовкою У. Ж. Конґресу, напишемо іншим разом.

СПИСОК управнених до участи в першому і другому льосуванні „ДІЛА“

(Надіслана передплата за час до кінця червня ц. р.)

226) Д-р Льонгин Озаркевич. 227) Марія Левицька, Антика. 228) Д-р Єремій Малис. 229) Д-р Іван Мандюк. 230) Проф. Мих. Пащак. 231) Іван Скопик. 232) Д-р Мирон Лисяк. 233) Максим Здоренко. 234) о. Микола Кушпіт. 235) Ольга Филипович. 236) Василь Борсук. 237) Василь Цалинюк. 238) Казимир Тріска. 239) Денис Стельмах. 240) Д-р Волод. Кіндрачук. 241) Володимир Ярош. 242) Евгенія Базникова. 243) о. Петро Задворняк. 244) Д-р Василь Стасюк. 245) Д-р Осип Савицький. 246) Микола Бойко. 247) Д-р Михайло Шкільник. 248) о. Леонтій Заяць. 249) Петро Кузьма. 250) Марія Косович. 251) Михайло Сениця. 252) Юлія Шубертівна. 253) Інж. Дмитро Герчанівський. 254) Д-р Андрій Бойкович. 255) Проф. Іван Зугаевич. 256) Василь Сениця. 257) Тома Мельник. 258) Осип Мулькевич. 259) Олекс. Яворський. 260) Д-р Волод. Гриневич. 261) о. Мих. Зінкевич. 262) Волод. Чума. 263) Павло Галущак. 264) о. Микола Кушкевич. 265) о. Филимон Побігушка. 266) о. Кипріян Ясеницький. 267) Марія Каспрукова. 268) Домнцеля Білякова. 269) о. Евзебій Бачинський. 270) Осип. Бережницький. 271) Інж. Роман Шехович. 272) Анна Левицька, Самбір. 273) Волод. Пйотровський. 274) о. Микола Волошин. 275. Іван Федун. 276) о. Альбін Добрянський. 277) Монастир оо. Василіян, Лаврів. 278) Монастир оо. Василіян, Буків. 279) Ольга Стефанович. 280) Ольга Валюх. 281) Олена Горницька. 282) Д-р Волод. Гуркевич. 283) Олімпія Лигинович. 284) Осип Тимочко. 285) Д-р Теод. Сопевицький. 286) о. Іван Сенечко. 287) о. Волод. Марущак. 288) Теодор Лукавський. 289) о. Микола Бень. 290) о. Пантелеймон Малецький.

(Дальший виказ в чергових числах.)

З польської преси.

„Академічний Дім“ у „Бунті Млодих“.

Передучора подали ми початок цікавого репортажу „Бунту Млодих“ про український Акад. Дім у Львові. Ми зупинились на розмові представника того польського часопису з звоїми українськими студентами.

Після статистики про число мешканців Акад. Дому, ціни в ньому і т. д., розмова сходить на ширші студентські справи.

З яких вис. шкіл є тут студенти? Переважно з університету, менше з політехніки. Багато з полольогії. Найменше з ветеринарної академії, медицини та фармації. Бо тут примінюють „numerus clausus“. Хоча офіційно його нема, але на ділі є.

— На медицину мин. року дісталося лише 2 українців, — дістаю відповідь. В цьому році жодня.— Це вже не є навіть „numerus clausus“, це „numerus nullus“.

Гуторимо все свобідніше. Тому, що по польськи і ми, і вони слабо розуміємо, тож заздалегідь ми зговорилися, що говоритимемо ми польськи, вони по українськи. Але денеде говоримо лише по польськи, головно коли вони бачать, що чогось по українськи не розуміємо.

НУЖДА. — ЧОМУ НЕМА „УКРАЇНСЬКОЇ БРАТНЬОЇ ПОМОЧІ“!

Біда і кріза даються діймаючо відчувати. Майже половина не обідає, пе лише чай. Кожний має свій чай та цукор, бо так дешевше виходить. Це зрештою ясне. У 80 відс. селянські сини, яким батьки можуть посилати ледви по 15, 20, а найвище 30 зол. в місяць. Якщо за помешкання хлопець заплатить 12 зол., на харч остає йому на цілий місяць 8 зол., отже пересічно 35 сот. на день. Лекціями заробляють мало, 30 відс. мешканців Дому дає лекції. Але тих, що шукають лекції, на 4 українські гімназії у Львові, є так багато, що ліцитуються нижче 50 сот. на годину.

Інших коштів майже нема. Білля сам собі пере, пральня — булаб люксусом.

Питаємо про організації та студ. товариства. Вичислюють нам — три. Це „Ватра“— научний кружок студ. ветеринарії, „Основа“, що гуртує студ. політехніки та „Медична Громада“... Але все це — научні кружки. Мені йде про організації самопомочі українського студентства: щось в роді наших „Братняків“.

Виявляється, що українського „Братняка“ взагалі у Львові нема. Ні на політехніці, ні на університеті, не згадуючи про експортову академію чи ветеринарію. Чому?

— Університетська влада не хоче нас леґалізувати. — Відповіли нам.

Не хочеться мені вірити, як це так? Чому? Яким правом?

— Яким правом? — усміхнувся українець. Попросту вносили ми цілу низку разів подання, постійно їх відкидали. Врешті ми кинули.

— Коли востаннє ви вносили?

— Два роки тому, в 1931 р.

Але що вам говорили, коли відмовлено леґалізації? Мусіли подавати якісь причини?

— Не хотіли у назві признати слова: „український“, лише „руський“.

— А ви не хотіли на це погодитися?

Всі три дають одну відповідь:

— Ні.

ПАВЛО ГАЛИК ДАЄ ОДНОГО ЗОЛОТОГО.

Тимчасом наш гурток вже збільшився, бо явився член управи Дому і молодий доктор, пом. асистента на університеті, урядовець Дому.

Використуємо нагоду, щоби довідатися чогось про фінансову господарку бурси.

— Звідки йдуть гроші?

У відповіді, молодий інтелігент бере з бюрка коперту П. К. О... і отвираючи її добуває кільканадцять відрізків.

— Щоденно почта приносить нам вплати на золотого, два, а часом й на 50 сот.

Простягаю руку і беру перший відрізок. Виписано: 1 золотий. Адреса висилаючого: Павло Галик, місцевости не можу відчитати, вулицю прочитую виразно: Пільна 46.

Павло Галик не є відокремленим. Таких Галиків є сотні в українській суспільности. Кількість тих золотових фондаторів краще свідчить про настрої суспільности, як поодинокий фондатор у стилі Рокефелера.

Розмова все більше оживлюється. Починаємо гуторити, як товариші, так попросту як товариші, що в цей мент стоять осторонь від боротьби між їх обома народами, а мають близько, дуже близько: обіди лише що другий день, сотикові лекції, брак майбутнього

— А які часописи читаєте?

Називають нам кільканадцять часописів, — денники, місячники, тижневики. Справжня повінь українських, майже зовсім не мають закордонних.

— Польські читаєте?

— Очевидно. Слово Польське, Курєр Львовскі, навіть „І. К. Ц.“

А „Безлани“ (книжка, в якій описується напад на рос. почтовий амбулянс, у якому брав участь Йосиф Пілсудський), читали ви? — заговорюємо.

— Очевидно, — говорять. Це добра книжка...

...Найлекше проходить нам балачка на самодопомові теми. Питаємо, чи досить їм одного будинку.

— Ні — відповідають — тимбільше, що наше студенство постійно зростатиме, наслідком припливу з провінції. В останніх часах кріза стримала наплив, але в нас так сильно росте інтелігенція, що мусимо думати про новий будинок.

— Чи робите якусь підготовку?

— Очевидно. „Основа“... має вже площу від кількох років, лише нема ще грошей на будову. Нужда, в першу чергу на селі, сьогодні страшна. Людям важко нам помагати.

— А на субсидії не рахуєте? Від сенатів високих шкіл, від уряду?

— Сенати не дадуть, а уряду не хочемо навіть просити.

— А колиб уряд сам вам дав, взяли би? — питаємо дальше.

— Ні. — відповідають.

„ВОЛІЄТЕ САНАЦІЮ, ЕНДЕКІВ ЧИ СОЦІЯЛІСТІВ?“

Розмова переходить на уряд. Цензура буває на це досить вразлива, то й волімо не розбалакуватись довше на тему того, що розказали нам Товариші з Українського Акад. Дому. На запит: „Який уряд волієте, теперішний, чи енделький“, — відповіли з місця:

— Оба однакові для нас, один вартає одного.

— А соціялістичний? — питаємо.

— Такий самий.

— А консервативний?

— Такий самий.

Та щирість зачинає врешті нас бавити. Сміємося. Вони теж.

Спрямовуємо розмову знову на господарські теми. Хочемо довідатися, як мається в українській суспільности справа безробіття серед абсольвентів високих шкіл.

— Безробіття в нас величезне, застрашуюче. Подумайте лише: ні на державну, ні на самоврядну службу, від років українців не приймають, остали лише посади в приватних підприємствах. В часах конюнктури можна було ще надіятися на посаду урядовця в кооперації, сьогодні всюди редукують, від двох років на пальцях можна порахувати підприємства у

...тіл чи що таке? А може таке освітлення кохати?

Роздумувати над такою пустою темою не можна було довго: треба було квапитись у „Касіно“ на вечерю. Я і поквапився, надягнув смокінг і пальто і ще раз артистично виглядав свою самодільну камізольку. У „Касіно“ камізолька мала незвичайний успіх. Матильда довго і провизливо дивилась на неї. Американці, що вечеряли з нами, одноэгідно заявили, що це дуже „смарт“, після чого я ані моргнувши і не червоніючи пояснив, що я перебрав цю моду від еспанського короля, що хотів надати загально-европейському одягові андалюзійський відтінок...

На другий день уся молодь „чоловічого роду“ прийшла до „Касіно“ замісць у камізольках, оперезана ріжними, на щастя, не надто яскравими барвами. Я став ефимерним законодавцем моди, так сказати: римським Петронієм. Але кінець цієї всієї історії вже багато гірший.

Матильда зустрівшись зі мною на другий день у вестибюлі гостинниці, бліда і злобна спитала:

— Чому ви взяли вчора шарф мого чоловіка? Звідки ви взяли цей шарф?

Я задубів.

— Чому ви гадаєте, що це шарф вашого чоловіка?

— Тому, що я пізнала на чьому ініціяли, які сама вишивала!

Тоді я відразу зрозумів: хто такий мій щасливий суперник у Жоржети і що даремне сподівався чогось від Матильди.

Перекл. з пол. А. Б.

——0——

Львові, що прийняли в тому часі нового службовика.

— Ну гаразд, що отже роблять абсольвенти?

— Радять собі як можуть, щоби не вмерти з голоду. Один наш товариш, що скінчив Експортову Академію є шевцем. Другий скінчений інжинір відчинив крамницю з яблоками.

„СОЛОВКИ" ТА „КАМЧАТКА".

— Дозволите нам оглянути „Дім", побачити, як живете!

— Будь ласка. Можемо вам навіть показати Камчатку — додає один, усміхаючись.

— Або Соловки — додає другий.

— ?

— Це найгірші кімнати так у нас називають — пояснює нам чемно урядовець „Дому".

— Знаменито! Ходім на Соловки,—говорю.

А мій товариш питається ще через вроджену цікавість:

— А польських назв не маєте:

— Польські й без того маємо близько. — відповідають сміючися.

Виходимо з канцелярії управи і видряпуємося на один, другий, третій поверх. Темний коридорчик, кілька східців вдолину і ми вже на місці.

Кімната велика і ясна. Вікна є щоправда виступами в даху, але великі та ясні. Тим більш вдаряє нам в очі нужда цієї кімнати. 6 чи 7 залізних ліжок, зпід темних майже простирал вистає то тут — то там витертий сінник. Коло ліжок кілька крісел, якийсь столик, на ньому мило, брудний рушник, оселедець в папері та бохонець хліба — ось фолькльор кімнати. Біда з нуждою.

Хлопців є пятьох. Дивляться на нас дещо здивовані, що до тої їхньої Камчатки прийшли нечайно гості, й то чужі. Наші вожаки пояснюють, що ми редактори часопису, що оглядаємо будинок і що спеціяльно прийшли відвідати „Камчатку". Втішило їх, що „Камчатка" має таку славу і скоро починається балачка у дивній, а проте часто надибуваній у Східній Малопольщі (так і написано — Ред.) мішанині української та польської мови.

Говоримо стоячи, відразу на політичні теми. Вже й так ми дві години в будинку, скоро вийдемо, то й питоме репортерське побоювання, що сполошимо звірину, нас покидає. Вже до цього, у розмові з абсольвентом університету, студентом III року та студ. I. року — кинулось нам в очі, що чим студент молодший, тим більш крайний з нього націоналіст. На „Камчатці" потверджується ця теорія. Мешкають тут самі з I-го року, всі вони такі шовіністи, що попросту важко з ними говорити, хоч є може в тому й трохи переліцитовування в націоналізмі.

Вони то вже не скривають своєї щирости. На запит, кого воліють, теперішній уряд, чи ендецький, відповідають:

— Воліємо ендеків, бо вони говорять хоча відкрито, чого хочуть.

На запит, який поляк є в них найбільш популярний, коли думаємо, що почуємо прізвище Голувка, — дістаємо відповідь:

— Найбільше хіба воліємо Ґрабського. Він не бавиться у крутійства, але поборює нас, як може і де може.

„УКРАЇНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ".

Пробуємо інакше:

А якщо уряд заснував український університет, чи це причинилосяб до покращання співжиття?

— Ні.

А другий додає:

— Так, університет, але на власній землі.

На це зчерги обурюється мій співтовариш.

— Як це так „на власній землі"?

— А так бо, бо ми тут автохтони.

Тут щойно починається щире обурення мого товариша Б.

— Що, а ми то маємо бути не автохтонами!? — Починає кричати — мій дід по мамі був запоріжським гетьманом (?!), а ви смієте мені тепер говорити, що я не автохтон!?

Добросердечні в суті хлопці, в перший мент збентежилися. Але згодом, при добрих настроях, спір злагіднився.

Для відміни питаємо, хто зпосеред їхньої суспільности має найбільшу симпатію у студентів. Паде призвище мецената Старосольського. Це голосний оборонець, що безінтересовно боронить студентів у політичних справах.

Виявляється, що на 90 осіб, що перебувають тепер в тюрмі за політ. справи, є 40 проц. студентів. Отже величезний відсоток.

— А як живете з поліцією?

— Щоби спеціяльно добре, то ні! — відповідають тим самим тоном. Нераз сюди приходять, трусять по дві години і довше.

— Давно вже була останній раз?

— Два дні тому. Взяли одного і пішли.

Дальша розмова торкається комуністів та жидів. Виявляється, що комунізм не має в них ніяких успіхів, навпаки дуже вороже наставлення. І все це, не зважаючи на крізу, нужду, замкнення доріг до держ. посад — будь-яких виглядів на майбутнє. Ті товариші потверджують те саме, що чули ми на долині.

— Державні установи? Для цього треба мати свідоцтво льояльности, а того наші не дістають.

— Ну, гаразд, а якщо хтось є справді льояльний?

— То й так не дістане! Вистане, що є іншого обряду.

Довідуємося ще, що українці є антисемітами.

— Жидів не любимо. — говорить один.

— Ми тільки мудріші за вас — говорить другий, — замісць кричати, або бити їх, виштовхуємо їх з торговлі при допомозі кооперації.

Накінець розмова сходить на університетські відносини, після чого гості прощаються.

— Вже час на нас. Мусимо залишити „Дім" та шовіністичну „Камчатку". На всі запити на тему можливости зближення чи порозуміння з ними, молоді українці давали негативні відповіди... Але не хочемо залишити „Камчатки" без тіни надії. Хочемо вийти звідти з власною, хочаб найменшою ниткою якогось звязку, спільноти інтересів. Находимо її врешті. Є ще питання:

— Нас не любите. Знаємо. Складається на це багато річей, багато вини й з нашої сторони. Але скажіть одно: Кого волієте, — нас, чи більшовиків?

На голій, білій стіні кімнати висять наклеєні на картон, якісь вирізки з газет. Підходжу ближче і пізнаю. Фотоґрафії бл. п. Біласа та Данилишина. Знаю, що мені думати про мешканців тої кімнати. Що це не спокійне „Діло", що це не поміркованe „УНДО".

А всетаки дістаю відповідь:

— Еґеж, признаємо, що вас всетаки воліємо, як більшовиків. Вони для українців ще гірші.

Ніодин з його товаришів, товаришів Данилишина і Лемика, не протестує

—o—

Сотки людей на кригах.

МОСКВА, 2. III. Із 545 рибаків, яких поневолила ледова крига на Каспійському морі, врятували досі 79. Крім того віднайдено 250 рибаків на чотирьох великих кригах. З літаків скинено їм харчі і ліки. Що сталося з іншими, не знати. Рятункова акція при участи кораблів і літаків іде дальше.

—o—

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 4. БЕРЕЗНЯ 1934.

М. ГАЛУЩИНСЬКИЙ 27

З Українськими Січовими Стрільцями.

СПОМИНИ З РР. 1914—1915.

Пощо прибільшувати число добровольців?

Тимчасом у поодиноких пізніших хронікарів, істориків стрілецького руху, те число постійно зростало і доходило відтак до кільканацяти тисяч; а в одній з останніх брошур, не тямлю, хто її автором, сказано зовсім певно й позитивно, що в Стрию було зібраних кількадесять тисяч добровольців.

Мимохіть питаю, в якій цілі те робиться, який намір диктував авторові писати повну неправду? Чи скількість добровольців, розігнаних у Стрию, має бути доказом нашої льояльности і патріотизму, чи має показати нерозважний поступок начальної команди армії, чи має більше клеймити мою злочинну роботу і представити у відповіднім світлі моє становище? Кудиб ми не порушили справи, то неправдивим її представленням не осягає автор бажаного успіху; навпаки, обнижує вартість свого твору, ба — що більше — стрілецької справи. Нехай буде, що ми серед таких тяжких відносин, без ніяких приготувань змогли поставити за кільканацять днів кілька тисяч добровольців. Це вистане, щоби показати той запал та одушевлення, з яким весь наш нарід взявся до війни з Росією. А що інтеліґенція є показчиком напрямів і течій, а в тім випадку інтеліґенція творила велику більшість, є це також важним мотивом. Хтось міг би може з останнього факту витягнути противлежний висновок, одначе він буде помилятися. Щойно пізніше виявилося, з якими-то трудностями боровся стрілецький рух. Кожний староста, кожний жандарм мав на початку війни необмежену владу. Дістати дозвіл на виїзд із села — належало до найтрудніших річей. А часто доброволець, не тільки селянин, але й інтеліґент, ба навіть посол, після свого приступлення до УСС довідувався опісля, що всякого роду органи влади (не хочу уживати грубших демаґоґічних назв) кидалися зі скаженістю на залишену стрільцем родину, розділювали жінку-маму від дітей, вивозили її під закидом русофіства на Угорщину, віддавали її всевладним тоді військовим судам і т. д. Я не всилі описати знущань з одної і терпінь, що межували з розпукою та божевіллям, з другої сторони. Що при того роду умовинах зібралося так багато добровольців — це велика річ, і вони не зовсім потребують того, щоб вагу того факту збільшувати фальшивими датами.

Здається, запал та одушевлення нашого народу виступили тоді у таких ярких красках, що це нагадує відомих „тирольців Сходу" і тим додатком, що теперішній рівень національної свідомости і розуміння свого положення та ясности в ситуації у нас стоять дуже високо. А щоби яркіше вийшов нерозважний приказ начальної команди армії обмежити число добровольців, на це не треба також неправдивого прибільшування числа стрільців. Цей крок залишиться завжди нерозважним. Але й крок цей упевнив мене зараз у тім, що всі конференції і пертрактації наших провідників з міністром війни та з АОК. не мали ніякої обовязуючої сили, а всякі обіцянки так двох чинників побудовані на дуже хиткій основі.

А вже хіба найбільше стійности мало би неправдиве збільшування числа добровольців, коли річ була би в здискредитуванні моєї особи і мого становища в тій цілій справі. Та тут мушу сказати, що в кругах тих осіб, яким залежало на тім, щоби мене представити у якнайпоганішім світлі, воно вже нічим не могло причинитися до погіршення стану. Там знову, де ще було довіря до мене, де не захитали віри неправдивим представлюванням, і це нічого не помогло. Отже питаю ще раз, пощо тут неправда?

(Далі буде)

З ПОДОРОЖНІХ ВРАЖІНЬ.

Перші враження в Празі. — Готель. — Моє пошукування за своїми грішми. — Стріча з послом д-ром Л. Макарушкою. — Вступні кроки на праському терені.

До Праги приїхав я пізно вечі. З вільсонівського дв. зразу подався до готелю „Беранек", бо просили при переїзді чесько-австрійської границі переслати здепоновані гроші. В гостинниці дали мені маленьку кімнату і я з приємним та внутрішнім облекшенням положився спати. Шойно на другий день я почав розглядати кімнату і цей вид, який повинен був показатися через моє вікно. Виявилось, що вікно виходило на подвіря. Кільканацять метрів перед вікном стояв якийсь технічний потвір, зложений з самих рур. Потвір гудів і тріщав. Видно було, що це якась машина, яку урухомлював електричний мотор. Кімната була на першому поверсі. Світла в ній було мало. А до того машинерія перед вікна наповнювала мою кімнату прикрим шумом і туркотом.

Зібравшись, я пішов на долину, до управи готелю, щоби довідатись про долю здепонованих на бреславському митному уряді грошей. До управи не було так легко дібратись. Повів мене туди інтелігентний готелевий портієр. При тій нагоді розказав мені про ціле підприємство Беранека. Це не лише готель, але й каварня і велика ресторан і крім того так звана народня галя. Одначе й тим підприємство Беранека не вичерпується. Має воно величезні торговельні галі, в яких продають як на наших ринках зерно, муку, крупи, мясо, дріб і словом усе, що потрібне для харчування. У галях великий рух. Через них я проходив до управи готелю. Фірма Беранек має власну різню і мясарню. Має накінець і власне кіно п. н. „Беранек". Зібравши по дорозі всі ті інформації та оглянувши підприємство, я найшовся вкінці в управі підприємства перед обличчям юрісконсульта фірми.

Цей, виявилось, не знав ніякої іншої мови, крім чеської. Це мене дуже здивувало. Зі своїм провідником я говорив по німецьки і він був для мене товмачем перед п. юрісконсультом. Після легітимування та представлення посвідки на здепоновані в Бресляв гроші, я вкінці добився відповіді, що гроші сюди прийшли. Коли ми вже до того дійшли та усталили, що це мої гроші, тоді п. юрісконсульт дав доручення касі виплатити їх до моїх рук. Накінець і це ми переможно пробули і з відраднішим настроєм залишили управу підприємства.

Вернувши до готелевого голю, я попросив перш за все кращої кімнати зі світлом. Мені це негайно зробили. Таким чином я виліз із партеру на четвертий поверх. Зате одноособова кімната, яку я дістав, була направду гарна, обширна і повна світла. Ціна її з прислугою та податком 32 чеські корони за добу. Перерахуйте це на наші гроші. Ціна більше-менше відповідає львівським цінам. Пробираючись віндою, а потім численними коридорами до моєї нової кімнати, я спостеріг, що готель „Беранек" є великий. Має понад 300 кімнат. Пізніше розвідав я, що підприємство Беранека має наскрізь націоналістичний чеський характер, коли можна до таких підприємств узагалі прикладати якунебудь політичну оцінку чи міру. Далі дійшло до мого відома, що п. Беранек уже двічі чи тричі фінансово заломлювався. Рятувала його держава. Він-же він до деякої міри репрезентативне чеське підприємство. Тепер підприємство має тільки назву „Беранек", а належить до акційної спілки.

Влаштувавшись у новій кімнаті, я вийшов на місто. Був непривітний день. Над містом звисала мряка. Прага була також безсніжна, як Відень. Опинившись на вулиці, я відразу відчув, що в Празі бє жваво живчик великоміського життя. Це унаглядлювалось ще більше, коли я найшовся в осередку міста. Там рух величезний, більший, ніж у далеко більшому від Праги Відні. Але про життя та характер цієї столиці пізніше.

Полагодивши в місті найважнішу тоді для мене справу, я вернув до готелю. Там подав мені портієр кореспонденційну картку зі Львова. В ній я вичитав, що нині має сюди приїхати пос. д-р Макарушка. Картка була писана його рукою. Відчитавши картку, я спитав, чи не шукав хто за мною. Показалось, що питав за мною саме д-р Макарушка, який щойно сюди заїхав. Пішов я на гору і стрінувся з ним. Перш за все засипав я його питаннями про Львів і про львівські події. Я ж став уже еміґрантом. Тиждень був ізольований від нашого львівського життя, тиждень був відірваний від рідного ґрунту. А за тиждень, як відомо, може багато дечого відбутись, статись, змінитись і т. д. Я хапав львівські відомости. Вони були цікаві, були навіть сенсаційні для мене. Але писати про них не буду, бож вони для цілої галицької й волинської землі знані та близькі. Тільки вони не робили на всіх такого враження туги, за рідному ґрунті, як на мене *там*, у чехословацькій столиці.

Наговорившись доволі, ми почали спільними силами укладати пляни нашої роботи. Одначе, щоби ті пляни можна було зреалізувати, то треба було перш за все ввійти в контакт з усіми тими людьми, з якими ми мали відбути розмови та устійнити час і місце стріч. На це пішов нам весь перший день нашого побуту в Празі. Найскоріше і найлекше звязались ми з видатним нашим громадянином у Празі п. інж. Галькою, який був потім весь час нашим найкращим порадником і незрівняним звязковим. Це коштувало його багато труду і ще більше часу, але робив він для нас усе радо і жертвенно. За це належиться йому найщиріша подяка. Без його допомоги ми булиб у Празі безрадними та не булиб у силі використати нашого побуту так добре й доцільно, як ми це зробили.

Надвишку часу, яка нам лишилась першого дня, ми використали для оглянення найзамітніших праських вулиць і будов. Д-р Макарушка був останній раз у Празі перед девяти роками. Твердив, що за той час Прага дуже змінилась щодо зовнішнього вигляду. Появилось у ній багато цілком нових, замітних і наскрізь модерних будівель, будівель, які варто було оглянути. Але про те пізніше. Вечором заглянули ми до каварні, в якій звичайно сходяться українці, але тоді нікого з них там не найшли. Зате переглянули пресу та скомунікувались з готелем, в якому мешкали. Питали ми, чи за нами там хто не питав. Виявилось, що вже шукали за нами наші земляки. Ми поїхали туди і скоро стрінулись з милою, зрівноваженою, інтеліґентною, культурною людиною. Був це згаданий інжинір Галька, центральна фіґура серед галицьких українських еміґрантів. Він нами заопікувався. Пішли ми на вечеру і з ним наново почали „перебудовувати" плян наших стріч і балачок на завтрішні і чергові дні. Таким чином перший день у нас скінчився, як і почався розглядом і підготовкою наших рухів на праському ґрунті.

Василь Мудрий.

*

Справлення похибки. В описі вчорашніх вражінь зложили складачі в першому реченні і в першому рядку замість „тієї *гостинної* хати" двозгідне „тієї останньої хати". Має бути „*гостинної*".

Нова російська еміґр. орґанізація.

В Парижі відбулися орґанізаційні збори нової російської еміґраційної орґанізації „Руское Соґласіе". Орґанізація має за меті обєднати взаємини з представниками народів, що заселюють її на основі пошанівку національної окремішности і визнання спільних інтересів. Орґанізація видаватиме тижневик „Грядущая Россія". До центр. комітету орґанізації, що в найближчих тижнях задумує скликати в Парижі зїзд російських монархістів з усіх країн, в яких є російська еміґрація, покликано Єфімовського як голову та Крупинського і Казембека як заступників голови.

Віднова дипл. взаємин після 1300 літ.

Після 1300 літ задумує перський уряд відновити дипльоматичні взаємини з Китаєм, що зірвалися після бою під Нехавенд у 641 р. по Хр., який вирішив перемогу ісляму в Персії. У квітні ц. р. відкриють перший консулят у Шанґаї, дальші мають повстати у Пекіні, Нанкіні й Кантоні.

„Бонус-Бил" відкинений.

З Вашинґтону повідомляють, що американський сенат відкинув проєкт т. зв. Бонус-билу, що передбачував виплату окремого відшкодування бувшим учасникам світової війни. Проєкт закону передбачував для цього 2 міліярди дол., що в сучасній ситуації булоб незвичайно обтяжило державну скарбницю. Президент Рузвельт застеріг собі вето на випадок ухвалення закону і мабуть це рішуче його становище вплинуло на децизію сенату.

Австрія підготовляє приїзд Габсбурґів.

Нова австрійська леґітимістична партія, що зорґанізувалася недавно під назвою „Цісарської національної партії", починає працювати щораз активніше. В палаті кн. Ліхтенштайна, що як відомо, є свояком Габсбурґів, відбулася тайна нарада леґітимістів, якої подробиці невідомі. Відомо тільки, що окремих висланників леґітимістів виделеґовано до Будапешту й до Базель, де мешкає архикн. Евген Габсбурґ. З добре поінформованих кол повідомляють, що леґітимісти намагаються намовити президента Австрії, д-ра Мікляса, уступити, при чому тимчасово його уряд захопив би Дольфус. Леґітимістичні кола вірять, що новим президентом вибралаб Австрія архикн. Евгена Габсбурґа, або, якщоб він відмовився, сучасного мін. нац. оборони і провідника австрійських монархістів, свящ. Гартенштайна. Вибір монархістичного кандидата президентом був би тільки етапом до відновн монархії в Австрії та до приходу Оттона на трон Габсбурґів.

Числа студентів-чужинців не обмежили.

(УП) У звязку з проголошенням приписів про допущення до студій на високих школах в Німеччині лише 15.000 студентів річно, поширились були чутки, що це відноситься й до чужинців. З поінформованих кругів довідуємось, що цей закон не торкається чужинців. Чужинці можуть студіювати в Німеччині скільки хочуть по всяких школах в необмеженому числі. Зате німців не приймуть більше як 15.000. Зниження шкільних оплат для чужинців не намічається.

Автомобільна виставка в Берліні.

(УП) У половині березня п. р. відбудеться в Берліні велика автомобільна виставка, яку влаштовує німецька автомобільна індустрія. Виставка заповідається імпозантно вже хоч би тому, що виставові галі, які досі вистарчали на виставку, показались тепер за малі для неї і добудовують ще одну величезну галю. Зокрема звернуть при виставці увагу на селянство та на значіння мотору для сільського господарства.

—o—

Липський ярмарок в Німеччині.

(УП) Дня 4. п. м. відкривають в Липську великий весняний ярмарок, получений з технічною та будівельною виставкою. Нова Німеччина хоче показати світові, що вона може створити в області техніки. Окреме місце займе виставка Саарської области, яка ще досі находиться під французькою окупацією. В деяких ділянках буде заступлена й історія техніки. Для порівнання виставлять старі й нові машини. Всім відвідувачам виставки, чи своїм чи чужим, дає німецька залізниця значну знижку. На час виставки передбачено також цілу низку конґресів та засідань ріжних технічних товариств.

—o—

Напад на британський консулят.

НЮ ДЕЛЬГІ, 2. 3. ПАТ. В часі боїв між кірґізами і тунґузами заатаковано британський консулят, що міститься в старій дільниці міста Кашгар. Після цілонічної оборони напад відперто, причому чотирох британських громадян поранили, а слугу консуляту тубильця вбили.

—o—

Пімстився за смерть Валіша.

З Ґрацу повідомляють, що там вбили залізничника, який зрадив поліції місце побуту одного з провідників Шуцбунду з недавньої революції в Австрії, Валіша і дістав за те грошеву нагороду 5.000 шилінґів. Як відомо, Валіша повісили на основі присуду наглого суду, а його жінка після того скінчила самогубством.

Хто вбив залізничника, не знати.

—o—

Афера Ставіського.

ПАРИЖ, 2. III. ПАТ. Вчора переведено ревізію в редакції „Вольонте“ і знайдено чекову книжочку депутованого Жібо-Рібо, що дістав від Ставіського 700.000 франків. Поліція перевела теж ревізію в Креді Анверкуа і забрала низку документів. Слідча комісія переслухала вчора директора банку, де Ставіський мав відкритий чековий рахунок на назвище Александр. Ставіський виказував тоді поручення асекураційного товариства „Конфіянс“. Коли дирекція дізналася, що назвище Александр не правдиве, зажадала від нього леґітимації. Тоді Ставіський виказався документами, які виставила префектура поліції. Банк сфотографував тоді леґітимацію і чеки Ставіського.

По широкому світі.

— Еспанський кабінет подався до димісії з причини непорозуміння з президентом Заморою.

— Англійський міністер Іден приїхав до Парижа і відбув конференцію з премієром Думерґом.

— Болгарський король приїхав до Берліна, де відвідав президента Гінденбурга і конферував з мін. закорд. справ Нойратом.

— Димітрова вибрано членом товариства „старих більшовиків“, з того приводу він виголосив бундючну промову, в якій зазначив, що пролетарська революція переможе до 20 літ в цілій Европі, а тоді він поїде до Німеччини як шеф більшовицького німецького уряду.

— Управа австрійської нац.-соціялістичної партії в Мінхені заперечила вістку, що інспектора для австрійських справ Габіхта усунено з його становища.

— Перський уряд задумує підсилити власний промисл: В Тегерані мають збудувати прядільню шовку, що матиме у своїм розпорядженні 10 міл. ріялі, в Іспагані засновують ткальню та фабрику шпульок.

— З згодою заінтересованих держав, російсько-манджурсько-японську конференцію у справі східнокитайської залізниці перенесли з 2. на 21. ц. м.

— У фабричних ткальнях в Арменіє (Франція) почався страйк, що охопив 15 тис. робітників.

— У Варшаві уставили перших двох „роботів“ в Польщі, що автоматично пересувають трамваєві рейки.

— Державний трибунал у Німеччині затвердив три смертні присуди, з того два на двох німецьких громадян і один на поляка.

Як „Тан“ поінформований про українську справу!

Найбільша французька газета „Ле Тан“ з 10. лютого ц. р. принесла велику статтю про Україну, в якій стільки намішано ріжних справ, що аж дивно робиться, як міг автор писати про українські справи, не засягнувши інформацій де слід. Спонукою до поміщення статті були балачки московських диктаторів на Україні Постишева й Косьора підчас комуністичних конґресів у Харкові і Москві. Все написано в дусі інформацій „москвофіла“ Еріо. Згадано там про Варшаву і Берлін, а при цьому УВО. Наведено всі нарікання московських еміґрантів і комуністів на українських сепаратистів, яким чомусь то не подобався московський рай на Україні. Все українське питання зводиться до того, що його винайшов п. Розенберґ з Берліна, який держить звязок з Верою Романов і зі Скоропадським і з Бермонт-Аваловим, дальше й з Полтавцем-Остряницею, ба навіть з берлінським УНО. В статті пробивається тенденція виказати світові, що Україна є ніщо інше, лише німецький вимисл. Полтавцеві газета робить рекляму, зазначуючи, що це той сам, який свого часу був виселений з Франції за нелеґальну торговлю зброєю з Абдель-Крімом та за пропаґанду в чужинецькому леґіоні на користь Абдель-Кріма. Не згадує при цьому нічого, що той сам Полтавець вже довший час сидить в концентраційному таборі в Бранденбурзі, мабуть не за всім то політичні справи. Дальше йде мова про сварку москалів Мілюкова й Денікіна на тему становища до комунізму та вдержання „єдиної неділимої“, а вкінці остерігається весь світ перед німецькими зазіханнями на Азію в напрямі Баґдаду. Стільки „Ле Тан“. Чи не час вже й йому краще поінформуватись про справу і не плести дурниці?

Перед святом К. Л. К. у Славську.

Від нашого спеціяльного делеґата довідуємося, що в Славську снігу багато, він вогкий, але добре несе. Температура 0. Мета перед домівкою К. Л. К. Погода добра.

—o—

НОВИНКИ

— **На Шевченковім святі** II. держ. учит. семинарії, яке відбудеться 3. березня в салі Театру Ріжнородностей в год. 4.30 попол., в інсценізації „Перебенді“ уклад і провід дівоцьких танків обняла Вп. П. Проф. О. Суховерська, а на бандурі гратиме Вп. П. Ю. Сінґалевич. 1166

— **„Кожний може стати письменником“.** Повідомляємо всіх зацікавлених конкурсом „Діла“, проголошеним під поданим вгорі гаслом на найцікавіше переживання-спомин з життя, що ми дістали на цей конкурс **121 рукописів.** З побіжного перегляду тих рукописів бачимо, що значна частина їх не надається до друку. Деякі зновуж рукописи такі обемисті, що зовсім не підходять під проголошену нами норму. Всеж таки між присланими є доволі цікавих та оригінальних споминів-оповідань, які будемо містити в „Ділі“. Вислід нашого конкурсу проголосимо згідно з заповідю в половині березня.

— **На вечір колядок і щедрівок,** що його влаштовує Співацьке Т-во „Львівський Боян“ при співучасти мужеського хору Т-ва „Сурма“ 7. березня ц. р. у Львові у великій салі ім. М. Лисенка, складається добрана програма з вибраних композицій К. Стеценка, Б. Кудрика, П. Козицького, М. Леонтовича, С. Людкевича, Ф. Колесси й М. Вериківського. Ближчі подробиці в афішах. Наші прегарні колядки й щедрівки все викликували велике зацікавлення, бо в них безпосередньо говорить до нас наша вікова традиція. „Львівський Боян“ і „Сурма“ мають вже вироблену славу й тому всяка реклама зайва. З огляду на те слід сподіватися, що львівське громадянство використає цю добру нагоду і громадно візьме участь у згаданому концерті, що своєю добірною програмою дає змогу кожному зазнайомитися з новим родом гармонізації народньої творчости.

— **Поранок української музики.** Львівська радіостанція передаватиме з Варшави в неділю 4. березня музичний поранок із варшавської Фільгармонії, присвячений українській музиці, в виконанні фільгармонійної орхестри. Диригент п. Антін Рудницький, співає п. Марія Сокіл. Програма: 1. Лев Ревуцький II. Симфонія, виконає орхестра. 2. Антін Рудницький: Суїта, виконає орхестра. 3. Василь Барвінський: Дві пісні, відспіває Марія Сокіл у супроводі орхестри. 4. Борис Лятошинський: Три танки з опери „Золотий обруч“, виконає орхестра. Початок трансмісії в год. 12.15, продовження в год. 13.

— **Пересторога.** Канцелярія Т-ва „Просвіта“ у Львові перестерігає отсим ще раз наше громадянство перед аґентами, які представляють себе за кольпортерів книжок книгарні „Просвіти“, та заявляє, що Т-во „Просвіта“ від 1 січня ц. р. не має і не посилає ніяких аґентів-кольпортерів. Зокрема перестерігаємо перед аґентом п. Мод. Ванчицьким, якому Т-во „Просвіта“ ніколи не видавало ніяких повновластей ані леґітимацій. За зобовязання, затягнені самозванчими аґентами, Т-во „Просвіта“ не відповідає.

— **„Бандурист“ співає в церкві св. Юра.** Парохіяльний уряд архикатедрального храму св. Юра у Львові повідомляє, що почавши від неділі 4. ц. м. академічний хор „Бандурист“ під дир. п. Омеляна Плешкевича співатиме по неділі і свята в тій церкві на Службі Божій о год. 12-ій.

— **Практичний винахід нашого земляка.** Абсольвент техніки Роман Кордуба придумав практичну табличку множення високо-циферних чисел. Вона побудована на основі звичайного множення і тому легко нею орудувати. Багато-циферні числа помножені через одно-циферне число дають добуток, котрий можна відчитати просто з таблички. Коли хочемо множити багато-циферне число багато-циферним, тоді треба лише додати часткові добутки поодиноких цифр множника. Їх сума дає шуканий добуток двох багато-циферних чисел. Обсяг таблички є доволі великий, бо можна множити 9-циферне число через довільно-циферне, а формат таблички дуже практичний, бо можна його носити в кишені. Табличка складається з 10 листків і виглядає як кишеньковий записник. Табличка до множення „Мультіплекс“ є також вигідна, уживаючи її при діленні, особливо, коли дільник є багато-циферний. В першу чергу мультіплекс буде потрібний інженерам і студентам мірничого, лісового і загального та хемічного виділу. Далі придасться він в наших кооперативах при білянсових роботах, де доводиться багато множити. Дістати цю табличку можна в ціні зол. 3, зол. 2.50 і зол. 1.50 по всіх книгарнях і крамницях з канцелярійним приладдям.

— **Славний віденський балет Ґертруди Боденвізер** виступить разом зі своєю провідницею єдиний раз у Львові 5-го ц. м. у Великому Міському Театрі. Ґ. Боденвізер, що є професоркою Музичної Академії у Відні належить до одної з найкращих представниць сучасного танкового мистецтва. Її балет складений з прегарних танцюристок це справжній мистецький гурт, що на міжнародньому конкурсі у Парижі дістав другу державну нагороду. Боденвізер запрошена на виступи до Японії.

— **За летючки ОУН.** Суд присяглих у Самборі засудив 20-літнього Мик. Рожнятівського на 4 роки і 24-літнього Кир. Малетича на 2 роки і 3 м. вязниці за те, що розкинули в Залісьому і Заваллі пов. Турка летючки ОУН. Третього обвинуваченого Р. Романчука звільнено.

ДРУЖИНУ СТАВІСЬКОГО АРЕШТУВАЛИ.

ЛЬОНДОН, 2. III. ПАТ. Кореспондент агенції Райтера в Парижі повідомляє, що нині, після короткого допиту у слідчого судді, арештували пані Ставіську й замкнули у вязниці.

—o—

АНГЛІЙСЬКА ПОВІТРЯНА СИЛА.

ЛЬОНДОН, 2. III. ПАТ. Буджет на 1934 рік передбачує на летунство 135.000 фунтів більше як у 1933 р. Мають теж зорганізувати чотири додаткові ескадри й отак англійська повітряна сила складалаби з 81 правильних ескадр та 13 неправильних ескадр внутрішньої оборони. Мін. летунства Лондондері відмітив, що англійський уряд бажає оминути з усіх сил перегонів у повітряних зброєннях, надіючись на успішний вислід розбройної конференції, але безпека імперії не дозволяє урядові залишити Вел. Британію під оглядом летунства ...

— **На ріках рушили леди.** В ночі з 28. лютого на 1. березня рушили леди на ріці Стрий на терені дрогобицького повіту. Криги ушкодили охорону стовпів при мості в Кропивнику Новім. Однак сам міст не ушкоджений і пригожий до дальшого вжитку. Рівень води на Стрию є тепер 3 метри, причому вода з берегів не виступила. — На Дністрі коло Розвадова повстала ледова запора на просторі 800 метрів, наслідком чого вилляла вода, заливаючи прибережні луки. Позатим леди відходять нормально і більша небезпека не грозить.

— **105-літня українка померла.** У Львові відбулися похорони члениці Братства Доброї Смерти при церкві св. Миколи в тому місті Анни Білецької, що прожила 105 літ. Була це мабуть найстарша українка Львова.

— **Присуд у процесі ОУН в Самборі.** У процесі проти 5 здогадних членів ОУН, що відбувався в Самборі, про який ми згадували два дні тому, проголошено такий присуд: Вол. Білас, брат бл. п. Василя, 6 літ, Михайло Хорт 5 літ, Мих. Гнатів 3 роки і Теодор Муйла 4 роки тюрми. Підсудного Кузика звільнили від вини й кари.

— **Ліквідують станиславівську дирекцію залізниць?** Польську пресу оббігла знову вістка, немов би дирекцію залізниць у Станиславові, а вслід за нею також дирекції у Кракові, Катовицях і Радомі, мали зліквідувати з огляду на ощадність. Чи це булаб ощадність — нові тисячі безробітних та наскільки правди в цій вістці — невідомо.

— **Львівська хроніка.** Суд присяглих засудив 23-літного комуністичного агітатора Германа Шперлінга на рік вязниці за те, що поширював відозви проти військових вправ з газовою атакою. — На Високім Замку найшли якогось молодого мужчину, що зажив отруї. Його відставлено до шпиталю.

— **Краєва хроніка.** В Ославах Білих пов. Надвірна стверджено 9 випадків плямистого тифу. — В Сихові пов. Стрий окрадено церкву, з якої забрано 104 зол. і ріжні цінні річи. — Коло Букачовець кинулася під потяг 20-літна Ева Штрайхер, мундантка адвоката зі Станиславова, наслідком чого колеса відтяли їй обі ноги. — В Косові пов. Долина пожежа знищила ціле господарство Івана Колядина. — В Бориславі 31-літна вдова по нафтовім робітнику Розалія Загурська стрілила до себе з револьвера й згинула на місці. Причиною самогубства недостача засобів до життя. — В каменоломах Вольовіце-Коморна завалилася стіна, засипуючи трьох робітників, з яких одного вбило на місці, другого тяжко поранило, так що він умер у шпиталі, а третій ледви живе. — З 31. березня ц. р. мають на терені львівської окружної заникнути 30 урядів комірників з усіх 175, пізніше ще 14 урядів. — Процес проти Гиця в Перемишлі скінчився присудженням його на 15 літ. Його товариша Міхаліка суд звільнив. — В Бориславі наложила на себе руку, не маючи засобів до життя, вдова по нафтовім урядникові Розалія Загурська.

— **Вбив жінку черевиком.** В селі Сніжани біля Кошиць на Закарпатті почав робітник Награй сварку зі своєю хворою жінкою, яка конче домагалася перевезти її до лічниці. Серед цього злости він черевик і кинув ним у жінку, але так нещасливо, що той попав її в голову і вона непритомна годину пізніше вмерла. Награя арештували.

— **Смерть на рогах бугая.** На фільварку в Сасові пов. Люблин вивели оноді на вагу бугая, що важив 22 сотн. Хоча звірюку вели нарубки за кільце, що пробивало ніс, тварина вирвалася їм з рук, кинулася на власника фільварку Кубу, що стояв недалеко з дружиною, підкинула його рогами в повітря, а тоді потоптала ратицями. Коли розшалілого бугая спинили, Куба, що мав зломаний хребет, тяжко і лебов, згинув.

— **Податок від гри в карти?** Якийсь п. Т. з Варшави зробив кілька тижнів тому, як пише „Час", рекурс проти наложеного на нього доходового податку, мотивуючи, що вже рік не має ніяких прибутків. На днях дістав він однак зі скарбової палати письмо, в якому його рекурс відкинено, бо, як це устійнив нагляд за ним, п. Т. грає в каварнях і клюбах постійно бріджа і з цього джерела має доволі високі прибутки.

— **Ріжні вістки.** Відома французька артистка Французької Комедії, Івонна Отен, вступила до монастиря. — В Англії занотовано нові морози і сніговії, що у Йоркширі спинили навіть залізничу комунікацію. — В копальнях півн. Франції мають звільнити 20 тис. шахтярів-чужинців, вбільшості з Польщі. — У Пльоешті вибухнула підчас інспекції місцевого полку піхоти, яку переводив делеґат румунського мін. військ. справ, ручна граната в руках одного підстаршини. Підстаршину рознесло, а 2 старшин і 9 вояків було ранених. — У звязку з перебудовою Кремлю розібрали в Москві храм Спасителя, збудований ще в 1330 р. — Біля Клєґенфурту осунулася лявіна на похоронний похід і присипала 12 осіб. Їх негайно відкопали, але троє з них важко придушені і ледви чи будуть жити. — На березі моря біля Керкевіль (Франція) викинули хвилі невідому морську звірюку, що має вид величезної ящірки з маленькою головою на півтораметровій шиї, та хвіст, покритий твердою лускою. Потвора має білу шкіру й самі нутрощі її важили 150 кг., але учені, що зїхались, не могли розгадати, що це за тварина.

—o—

З кіна.

КІНО „МАРУСЕНЬКА": „КЛЮБ ДЖЕНТЕЛЬМЕНІВ".

Збирачі самоцвітів і брилянтів, що з замилування до таких дорогоцінностей стають вломниками та злодіями „з аматорства" стають улюбленою темою для сучасних криміналістичних письменників і для фільм, що на таких повістях основані. „Клюб джентельменів" це фільмована повість відомого німецького автора сензаційних повістей Філіпса Оппенгайма. Незвичайно жива й вигадлива акція, одна з тих, які часто роблять несподіванки тим, що наперед пробують уявити собі її розвій, тримає глядача в напруженні та зацікавленні. Кляйф Брук, що дав зразок типового „джентельмена-вломника", саме завдяки свому джентельменству доводить д щасливого гепіенду.

Фільму попереджують два репортажі, з поїздки міністра Бека до Москви і із останніх революційних заворушень у Відні. *С. Т.*

—o—

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

ЗАХАР ПАВЛЮХ.

До короткої згадки про смерть бл. п. Захара Павлюха годиться докинути ще кілька завваг про життя та досягнення тої небуденної індивідуальности.

Бл. п. Захар Павлюх походив із селянської родини з Хащова в турчанському повіті. Початкову науку побирав у василіянській школі в Лаврові, до ґімназії ходив у Самборі. Вже за шкільній лавці залюбки рисував і малював. Приловлений раз на рисуванні карикатури професора, щойно на інтервенцію Михайла Качковського, тодішнього радника в Самборі, мав змогу продовжувати ґімназійну науку.

По скінченні правничих студій в університетах у Кракові в Відні вступив до австрійського авдиторіяту. В молодших роках відбував службу далеко від рідного краю — в Мостарі, Мішкольці і щойно в р. 1893 став референтом військового судівництва в характері майора в Перемишлі. Перенесений в р. 1900 до вищого суду у Відні, закінчив там свою військову службу степенем ґенерала, переходячи на емеритуру.

Покликаний Українським Урядом, приїхав у 1919 р. до Станиславова, щоби зорґанізувати військове судівництво Західної Української Народньої Республики. Одначе відомі події перервали його працю.

Померший Захар Павлюх дав доказ, що можна кожне становище використати в користь свого народу. Не маючи змоги брати активної участи в орґанізаційному житті українського народу, помагав грішми дуже часто за посередництвом Юліяна Романчука, якого пок. Павлюх все дуже високо цінив. М. ін. предплачувану Павлюхом у більшій кількости „Батьківщину" розсилав Романчук саме в турчанський повіт. В часі побуту театру „Української Бесіди" в Перемишлі розносив дуже часто дир. Цеглинський білети до театру по клясах і, роздаючи, казав: „Ті білети закупив для вас п. майор Павлюх, тільки в театрі гарно справуйтесь". А просив Павлюх директора Цеглинського роздавати білети в нижчих клясах, мовляв: „Нехай дітвак побачить рідну сцену, бо семак-восьмак і так продасть книжку, щоби піти до театру".

В часі сецесії українських студентів неодин убогий студент у Відні користувався поміччю ґенерала. Що правда, бл. п. Павлюх нерадо давав молодому студентові готівку, зате часто купував місячні абонаменти на обіди і вечері та роздавав їх між потребуючих.

Померший Павлюх був також визначним малярем-портретистом. Поза значну кількість портретів архикнязів і високих австрійських ґенералів залишив цілу ґалерію портретів українських патріотів і достойників, як Юл. Романчука, Евг. Олесницького, митроп. А. Шептицького, еписк. К. Чеховича, Василя Яворського з Санча, Ол. Барвінського, нот. Гузара, О. Гузаревої з Черновець і багато інших. Намалював теж кілька образів Шевченка і Франка. Пробував також моделювати Шевченка.

Перед кількома роками хотів ґенерал Павлюх перенестися до Львова, одначе тодішні мешканеві трудноші стали тому на перешкоді. В січні цього року приїхав з Відня до Черновець до своєї доньки п-і Ольги Гузаревої і помер у 86 р. свого трудолюбивого життя, щоби спочити у своїй весної землі. В. Й. П!

—o—

ШАХИ.

ПЕРЕД СТВОРЕННЯМ УКРАЇНСЬКОГО ШАХОВОГО СОЮЗУ У ЛЬВОВІ.

Представники шахових гуртків підписаних організацій на нараді дня 1. березня ц. р. рішили уладжувати в найближчому часі змагання українських шахових гуртків у Львові. Ці змагання малиб започаткувати створення Українського Шахового Союзу, поза яким булоб тільки статутове Т-во Українських Шахістів, яке грає у львівській лізі.

Зголошення поодиноких гуртків до поданих вище змагань приймають щоденно до дня 7. березня ц. р. включно в домівці Т-ва „Воля", Ринок 10. II., між год. 19—21.

У зголошених треба визначити представників шахових гуртків. Спільні сходини всіх представників для устійнення речинця змагань відбудуться в середу 7. березня ц. р. в год. 1930 в домівці „Робітничої Громади", Ринок 8. I.

Шахові гуртки при товариствах: Воля, Луг-Львів, Луг-Знесіння, Робітнича Громада — Кружок ім. Т. Меделя, Український Робітничий Спортовий Клюб.

Театри.

„Заграва" Український Театр.

Під артистичним проводом В. Блавацького.

Львів.

Саля театру „Міньон", вул. Оссолінських ч. 10.

Субота 3. III. „Мужчина з минулим".

Неділя, 4. III. год. 15·30 „Мужчина з минулим".

Неділя, 4. III. год. 19·30 „Змійка".

Понеділок, 5. III. „Будівничий Сольнес"

Вівторок, 6. III. „Гетто".

Білети продає „Союзний Базар", вул. Руська.

Великий Міський Театр

Субота, 3. III. год. 7·30 веч. „Родина" Абон. 12.

Неділя, 4. III. год. 3·30 попол. „Гроші то не все" Абон. 5.

Неділя, 4. III. год. 7·30 веч. „Родина" Абон. 12.

Театр Ріжнородностей.

Субота, 3. III. год. 7·30 веч. „Товаріщ" Абон. 12.

Неділя, 4. III. год. 11 в пол. і 1 в пол. Останні виступи Варш. Театру для дітей „Червона Шапочка", „Івась і Гануся", „Пат і Патахон", „Кайтусь не хоче йти до школи", ціни найнижчі.

Неділя, 4. III. год. 3·30 попол. „Моя сестра та я".

Неділя, 4. III. год. 7·30 веч. „Товаріщ" Абон. 13.

Кіна.

АДРІЯ: „Бандит детектив", „Десятьох із Павяка".

АПОЛЬО: „Приблуда" (фільма з гуцульського життя).

АТЛЯНТИК „Приятелі та любки" (на основі Декобри).

ВАНДА: „Під фальшивим прапором".

КАСІНО: „Секрет жінки" та „Бастер у кабареті".

КОЛІСЕЙ: „Чарівна ніч", ревія „Привітання Львова".

КОПЕРНИК: „Гарний є світ" (Моріс Шевальє).

МАРУСЕНЬКА: „Клюб джентельменів" (Клів Брук) і додатки.

МІРАЖ: „Мадярське кохання", „Осьма Сліпова грилота".

МУЗА: „Усміх щастя".

ПАЛЯС: „Пісенькар Варшави".

ПАН: „Обід в 8-ій" та ревія.

ПАСАЖ: „Баніт", "Подорож у далекий світ".

ХИМЕРА: „Заборонена мельодія" (Йос. Моґіка).

СВІТ: „Вел. княжна Олександра" (Єріза, Слєзак).

СТИЛЕВЕ: „Побідник готелю Атлянтик" і ревія.

УТІХА: „Прошак із Багдаду" та ревія.

Закордонне радіо.

Субота, 3. березня 1934.

Відень (506,8) 17·15 Концерт, 19·30 Пісні й арії, **Братислава** (298,8) 12·35 Концерт 16·50 Вертеп, 21·10 „Добрий шевчик" оп. Костади. **Прага** (470,2) 19·35 Легка музика, **Париж** (1724) 21·00 „Pin" оп. Пляикета, **Любляна** (569,3) 20·40 Спів, **Рига** (514,6) 19·30 „Травіята" оп. Вердія, **Лянгенберг** (455,9) 7·10 Оп. музика, 12·00 Нар. музика, **Мінхен** (405,4) 14·30 Вок. концерт. **Стокгольм** (426,1) 17·30 Шведські нар. пісні, **Будапешт** (549,5) 12·25, 22·00 Концерт. 17·30 Популярні мельодії, **Мілано** (368,6) 13·30 Тріо, 20·40 „Сі" оп. Маскакія, **Рим** (420,8) 17·10 Музика, 21·00 Опера.

Неділя, 4. березня 1934

Відень (506,8) 11·20 Концерт, 19·25 Фортеляни. 21·05 „Сімпліціюс" оп. Н. Штравса, **Братислава** (298,8) 10·00 Словацький гумор, **Брно** (325,4) 9·15 Спів, 18·00 „Дві вдови" оп. Сметани, **Прага** (470,2) 16·00, 20·30 Концерт, 19·30 Весела програма, **Берлін** (356,7) 11·00 Весела недільна авдиція, 14·35 Діточі пісеньки, 19·00 Камер. музика, 20·00 „Мінхгавзен" оп. Проще, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14·00 Діточі пісеньки, 18·50 Танці та пісні, 20·00 Музика, спів, **Лянгенберг** (455,9) 9·30 Хоральні пісні, 14·30 Весфальські пісеньки, **Бреслав** (315,8) 12·00 Концерт, **Букарешт** (212,6) 20·00 Спів, **Сотенс** (459,1) 20·30 Сучасна музика, 21·30 „Ліскен унд Фріпхен" оп. Офенбаха, **Будапешт** (549,5) 12·30 Концерт, гітаристів, 15·45 Спів, 18·30 Концерт, **Мілано** (368,6) 13·30, 17·00 Легка музика. **Рим** (420,8) 20·45 „Паганіні" оп. Легара.

Львівське радіо.

Субота, 3. березня 1934.

7·00—8·00 Ранішня авдиція, 12·05 Камер. музика з грам. плит. 12·36 Популярна музика з грам. плит. 15·30 Господарські вістки, 16·00 Авдиція для хорих, концерт сальонової орхестри, 16·50 Лекція фр. мови, 18·00 Репортаж, 18·20 Легкий концерт джез орхестри, пісеньки, 19·03 „Із мандрівок і досвідів короткохвилівця", 19·15 Всячина, 29·28 Рецитації, 19·40, 19·43 Спортові вістки, 19·55, 21·15 Сільська реруж. 20·00 Вибрані думки, 20·02 Легка музика, 21·00 Техн. скринька, 21·20 Шопенівський концерт, **22·00 Трансм. з Варшави: відчит в українській мові проф. Ол. Лотоцького: „Тарас Шевченко — з нагоди його 120 роковин уродин"**, 22·15 Легка музика з гр. плит, 23·05 Танкова музика.

Неділя, 4. березня 1934.

9·00—10·00 Ранішня авдиція, 12·10 Метеорольоґ. вістки, **12·15 Трансм. з Варшави: Музичний поранок з варш. фільгармонії присвячений українській музиці у вик. філь. орхестри під дир. Ант. Рудницького та Марії Сокіл (спів)**, 13·00 „2.000 літ музики"; **Дальша частина концерту з Варшави**, 14·00 „Праця хлібороба перед весняною відлигою", 14·15 Огляд ринків рільних продуктів, 14·30 „Заграймо весело" (гр. плити), 15·00 Сільська авд. „По дорозі до полку", 15·20 Казюків ярмарок, репортаж із ярмарку на луківському майдані. 16·00 Весела авдиція для дітей від 5—90 літ, 16·30 Чвертьгодина славних артистів (Беньяміно Чілі, тенор з гр. плит), 16·45 Поетичні рецитації: Релігійні вірші, 17·00 Балачка, 17·15 Польська музика нар. характеру, 18·00 Авд. „Подружжя" (на основі Серошевського), 18·40 Мельорецитації з музикою, 19·00 „Забутий дипльомат Вл. Замойський", 19·12 Всячина, 19·50 Вибрані думки. 19·52 Легка музика, пісеньки, 21·00 Фейл. Вапа. Грубінського „Жура читача", 21·15 „На веселій львівській хвилі", „Процес за пісоньку" муз. комедія Ал. Фляйшер, 22·15, 22·16 Спортові вістки, 22·25, 23·05 Танкова музика.

БІРЖА.

ГРОШІ.

У Львові долар у приватних оборотах 5·29 зол.

Золото: Долари 9·04—9·06. Франки фр. 36·20—36·50 Дукати 84·00—84·30, Корони 38·00—38·30. Рублі 46·80—47·30.

Срібло: Корони 0·30 Фльорени 0·75 Рублі 1·30.

У Варшаві були такі курси: Льондон 27·03 — Париж 34·93, — Берлін 210·40, Цюріх 171·42, Амстердам 356·93, Прага 21·99, — Рим 45·65 — Нюйорк кабель 5·32, Нюйорк чеки 5·31 і пів.

ЗБІЖЕ.

Ціни пар. Підволочиська	від	до
Пшениця двірська	19·—	19·25
Пшениця збірна	17·75	18·—
Жито збірне	13·—	13·25
Фасоля біла	22·—	25·—

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 2. III. масло 2·90, молоко —·18, сметана —·80, яйця 2·90

Тенденція на масло знижкова, на молоко і сметану удержана, на яйця слаба.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Курс крою і білля відкриває Жіноча Секція Кр. Р. Ш. ім. Т. Шевченка. — Вписи і інформації в неділю дня 4. березня від год. 4—6 попол. в домівці Кружка вул. Супінського 23.

Два останні відчити про рекляму, що їх улаштовує Українське Техн. Т-во: 1) мґр. Костюк: Продажа кореспонденційним способом, 2) п. Трохименко: Кольпортажа, інкасо — відбудуться в неділю 4. III. в год. 11., в салі „Української Бесіди", Рутовського 22.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . . зол. 0·35
„ одношпальтовий в тексті і новинках . . „ 0·60
„ „ на першій сторінці . . „ 0·80

Дрібні оголошення від слова:
матримоніяльні і приват. кореспонденція по зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п. . . . . „ 0·10
шукаючі праці . . . . „ 0·07
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . . . зол. 100·—
„ „ 1/2 . . . . . . „ 55·—
„ „ 1/4 . . . . . . „ 30·—
„ „ 1/8 . . . . . . „ 19·—

За редакцію відповідає . Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів Ринок 10